

Verdensarv Vadehavets strategi for bæredygtig udvikling, læring og formidling

Introduktion

Målet for strategien "Strategi for Verdensarv Vadehav undervisning og formidling" er at tilbyde en trans-national ramme for natur- og miljøundervisning og formidling i hele vadehavsområdet. Strategien er baseret på netværk af mennesker og mangeårige udviklede aktiviteter. Den står for ét samlet vadehav og bygger på utallige lokale, regionale og nationale aktiviteter. Den skal skabe en paraply for formidling af vadehavets enestående, universelle værdi (Outstanding Universal Value - OUV), i en international og tværfaglig tilgang. At gøre strategien levende, både på det lokale og trilaterale niveau, er et fælles ansvar.

Strategien er udviklet som en del af den internationale vadehavsskole (IWSS). Der er kommet mange bidrag fra det trilaterale netværk af formidlere, som er repræsentanter for vadehavs-undervisning og formidling på nationalt og regionalt plan og fra Det Fælles Vadehavssekretariat (CWSS). Arbejdet med strategien er støttet af det Trilaterale Vadehavs samarbejde (TWSC) og den trilaterale vadehavs bestyrelse.

Strategien linker til og fjører til implementeringen af andre vigtige strategier for vadehavet, nemlig den overordnede strategi for Verdensarv Vadehavet og strategi for bæredygtig turisme. Den bidrager også til UNESCO programmet til "Verdensarv undervisning" og "Undervisning i bæredygtig udvikling".

Vores vision for fremtiden

Det er vores fælles vision for fremtiden at:

- Mennesker der lever, besøger og arbejder, uanset hvor i Verdensarv Vadehavet, er opmærksomme på og værdsætter de enestående, universelle værdier og det unikke landskab. De er forpligtet til at bevare de globale aktiver til gavn for mennesker nu og for fremtidige generationer.
- Natur- og miljøundervisning samt formidling skal give adgang til forståelse for og påskønnelse af Verdensarv Vadehavet og dets globale betydning. Information af høj kvalitet om natur, landskab og kulturelle oplevelser sikrer gode muligheder for alle aldersgrupper til at lære om og få viden omkring oplevelser og støtte til beskyttelsen af Vadehavet.
- Lokale, regionale og grænseoverskridende tilbud fra såvel offentlige organisationer som NGO'er og dedikerede partnere, arbejder aktivt i et forpligtende samarbejde på et nationalt, trilateralt og internationalt niveau. Al undervisning og formidling understøtter den integrerede beskyttelse af Vadehavet, som et samlet biologisk system og de forpligtelser til økologi, der stilles til verdenshavsudpegnen.

Vores målsætninger og mål – hvordan visionen bliver en realitet

Tre fælles målsætninger om, hvordan vi skal opnå vores vision:

- **Kompetente partnere:** alle interessenter indenfor Vadehav undervisning har en transnational forståelse for og påskønnelse af Verdensarv Vadehavets enestående, universelle værdi (OUV), og beskyttelsen i en trilateral og global kontekst.
- **Information af høj kvalitet:** forståelig og holistisk information samt undervisningstilbud, som giver ensartet kommunikation af de enestående, universelle værdier (OUV'er) i hele vadehavs-regionen og til den brede befolkning.
- **Enestående interpersonel kommunikation:** guidet naturformidling giver alle en autentisk oplevelse af Verdensarv Vadehavets diversitet, dynamik og storhed.

Tretten mål på det nationale såvel som det trilaterale niveau skal sikre målsætningen og realisere visionen på sigt. På det trilaterale niveau er der tre mål, der omhandler netværk og aktiviteter indenfor serviceindustrien, som er målrettet formidlere i vadehavsundervisning samt giver flersprogligt undervisningsmateriale, der fokuserer på verdensarvsområdet.

Ti mål på det nationale niveau varierer fra undervisning for forskellige målgrupper til at drive besøgscentre samt andre informationssystemer, forskellige guidede ture til for eksempel besøgende og skoleklasser, og til online informations- og undervisningsmateriale.

Målgrupper

Vores tilgang til vadehavsundervisning og formidling, fra det lokale til det trilaterale niveau, adresserer forskellige målgrupper indenfor rammerne af formel, uformel og informativ læring.

Skolen for alle: målgruppen til "formel læring" inkluderer skoleklasser, skoler og andre formelle læringsgrupper inklusiv teknisk skoler og universiteter.

Interessenter: den primære målgruppe til "uformel læring" er partnere i vadehavsundervisning og formidling, som for eksempel besøgscentre, NGO'er, guidede naturture og ungdomsgrupper, der er aktive med faglige og lærende aktiviteter, såsom junior rangers.

Befolkningen: målgruppen for "informativ læring" er turister, endags-turister og lokalbefolkningen.

Implementeringen

Implementeringen af Verdensarv Vadehavets undervisning og formidling er et fælles ansvar og en kerneopgave for de, der har underskrevet strategien. Disse inkluderer myndigheder, NGO'er og andre interessenter på både det nationale og trilaterale niveau med mulighed for at invitere nye bidragsydere med.

Implementeringen på det **trilaterale niveau**, i henhold til et trilateralt arbejdsprogram som er udspecificeret i årlige arbejdsplaner, er en kerneopgave for det trilaterale vadehavssamarbejde og realiseres gennem IWSS sammen med netværket af undervisningscentre.

Implementeringen på det **nationale niveau** følger nationale undervisningsprogrammer, både nuværende og fremtidige mål, i de tre vadehavslande og deres respektive regioner. Det gælder for offentlige og private samarbejdspartnere såsom kommuner, regioner, nationalparker, NGO'er, besøgscentre, skoler blandt andre. De regionale netværk udpeger repræsentanter til at bistå og rådgive omkring det trilaterale arbejdsprogram.

